

DÉLVIDEK

ZOMBOR, 1942 július 21.
Csihás Benő u. 3. II. évfolyam, 162. sz.

FŐSZERKESZTŐ:
ILLÉS SÁNDOR

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő.
Levélclm: Zombor, p. l. 45. Tel. 207. Csekk. 74.050

Négy nap alatt 104 ezer tonna ellenséges hajóteret süllyesztettek el a németek

Két helyen felrobbantották a mossuli olajvezetéket – Magyar csapatok nem vesznek részt a boszniai harcokban – Elkéseredett, véres harcok a voronyezsi hidfőállításokért

Rosztov lángokban áll

A Vezér főhadiszállása a következő különjelentést adta ki: Német tengeralattjárók az Azori szigektől északra erősen biztosított löszerszállító hajókat támadták meg. A karavánból hét hajót 38.000 tonna tartalommal kilőttek. Egy löszerszállító hajó hatalmas detonációval a levegőbe röpült. Egy német tengeralattjáró egészen a Szent Lőrinc folyóig hatolt és ott elsüllyesztett három hajót 15.000 tonna ürtartalommal. Ezen kívül négyezer ötszáz tonna hajótér süllyedt el torpedótalálat révén. Az amerikai térségben hat hajót süllyesztettek el 51.000 tonna vízkiszorítással, egy teherhajó is elsüllyedt. Ezzel az ellenséges utánpótlásnak az utolsó négy nap alatt 16 hajó veszteséget okoztak 104.000 tonna ürtartalommal.

Berlin, július 21.

Az egész világ érdeklődésének középpontjában a keleti hadszíntér áll. A német csapatok folytatják az arcvonal főszakaszán folyó és a né-előnyomulást, mindenütt üldözik az ellenséget. Moszkva kétségbeesetten kér segítséget. Az angol sajtó nagy cikkeiben foglalkozik Timosenko vereségével.

A Times írja, hogy nemcsak az oroszok, hanem a keleti front minden vonalán mozgásban van a német hadsereg. A Daily Mail kiemeli, hogy a Don menti harcok jegyében folynak. A News Chronicle szerint sikertelen Timosenko minden kísérlete, hogy megállítsa a visszavonuló hadseregét és a német offenzívát. Azt lehet mondani, hogy a Szovjetet csak a csoda mentheti meg, írja a lap.

A Neues Wiener Tagblatt a helyzettel foglalkozva azt írja, hogy a lapok kétségbeesett hangja ellenére Londonban kissé tartózkodóbbak lettek, mert attól tartanak, hogy az angol népen páni félelem lesz ura a sorozatos német győzelmek világgákürtelésével. Vagy az is megeshet, hogy az angol nép kiábrándul Churchill-Roosevelt politikájából. Ugyanakkor állást foglalnak Londonban a második fronttal kapcsolatban is. Hangzottak már el olyan kijelentések, amelyek szerint Moszkvának igaza van, a második front létrehozására, most érkezett el az utolsó pillanat. Az angolok végül azt hangoztatják, hogy a szovjet még sokáig kitart, mert volt már kellemetlenebb helyzetben is. A londoni lapok moszkvai tudósítói — írja a bécsi lap — sokszor ellentétbe kerülnek a hivatalos angol körökkel. Aláhúzzák a tudósítók, hogy a szovjet visszavonulás súlyos lehetőségeket rejt magában.

A Berliner Börsenzeitung a következő cím alatt ír a második frontról: „A Szovjet fenyegetőzik és könyörög” Lozovszki, Sztalin fő agitátora az egész háborút boxmeccshez hasonlítja és a következőket mondotta: „Az első menet-

ben a németek arattak sikert, a második menetben a szovjet csapatok. A harmadik menet ismét a németeké, de a negyedik menetben, amely majd most következik, a szovjetek knock-outolják a németeket.”

Nagyon vigasztaló az ilyen kijelentés a bolsevisták millióira, csak az a baj, hogy már azok sem hiszik. Annyiszor hallottak égigmagasztaló nagy szavakat, fényes győzelmeket, pazar terveket, hogy ma már el sem tudják hinni „Lozovszki elvtárs” biztatását.

Moszkva görcsösen ragaszkodik ahhoz a látszathoz, hogy a hadserege még erős és ütőképes, mert azt hiszi, hogy ellenkező vélemény esetén a szövetségesek nem találják kifizető-dőnek a beavatkozást ebbe a harcba.

A box meccsel való összehasonlítást Londonban és Washingtonban nagyon szívesen hallgatják, de a második menet (amelyet Lozovszki szerint a szovjet nyert) nem nagyon lelkesíti őket. A negyedik menetre az amerikaiak szerint már nem is kerül sor, mert a Szovjet már a harmadik menetben elveszté lába alól a talajt.

Amíg Moszkvában, Londonban és Washingtonban folyik a vita a második frontról, a harcok lankadatlan erővel folynak tovább minden vonalon.

Német katonai részről rámutatnak, hogy a jelenlegi offenzíva a német hadvezetés rugalmasságának és alkalmazkodó képességének sikeres példája. Amikor a német és szövetséges csapatok Voronyezsnél és közvetlen Voronyezstől délre hidfőállításokat csikartak ki a Don tulsó folyásán, az eddigi tapasztalatok alapján arra lehetett számítani, hogy az ellenség a döntő fontosságú területeket makacsul védelmezni fogja. Az első pillanatban tehát meglepetésszerűen hatott Timosenko visszavonulási parancsa, amelynek következtében a doni szovjet haderő széles arcvonalban dél, a Don alsó folyása felé hajolt el. Német részről azonban nyomban átlátták az új helyzetet, a-

melynek megfelelő újabb parancs megindította a Donec-vidéket hátra támadó német és szövetséges seregeket. Timosenko, aki időközben elvesztette az összeköttetést a parancsnoksága alatt álló egyes seregekkel, nem tudta áttekinteni a helyzetet és továbbra is azt képzelte, hogy a Donec-térségben szilárdan áll. Amióta a német csapatok Rosztovtól keletre elérték a Don alsó folyását — mondják német katonai részről —, Timosenko doneci seregeit olyan katasztrófa fenyegeti, amely a legjobb szovjet tábornagy minden eddigi veresége közt a legnagyobb lehet. Vorosilovgrád elfoglalása ilyen nagy keretben inkább csak mellékesemény, miután a német offenzíva a továbbiakban — berlini katonai körök kijelentése szerint — igen távoli stratégiai célokat tűzött maga elé.

A szovjet hadvezetése szempont-

Magyarok nem harcolnak Boszniában

Budapest, július 21.
Magyar Távirati Iroda: (Illetékes katonai helyről) Egyes lapokban olyan hírek jelentek meg, hogy a boszniai harcokban magyar csapatok is részt vesznek. Ez nem felel meg a

valóságoknak. A magyar dunai őrhajókra feladatuk teljesítése közben tüzeltek a partokról. A tüzet a hajók viszonyozták. Ezen kívül honvédség más alakulatai a boszniai harcokban részt nem vesznek.

A Budapesti Értéktársaság stockholmi jelentése szerint a svéd honvédelmi miniszter bejelentette, hogy utasította a tengeri és a légi haderőt, amennyiben idegen hatalmak nem veszik figyelembe a svéd felségjogokat tüzeljenek ezekre a repülőgépekre és hajókra.

Három irányból támadják Rosztovot

Berlin, július 21.

A Vezér főhadiszállása jelenti: A német véderő főparancsnoka közli: A keleti arcvonal déli szakaszán a németek és szövetségesek észak, nyugat és kelet felől indítottak támadást Rosztov ellen.

A város lángokban áll.

Északról a német hadsereg gyors iramban dél felé nyomul előre és Sztalingrád irányába a doni szakaszt nyolcvan kilométernyire megközelítették. Az ellenséges hátrvédeket szétugrasztottunk és erőcsoportokat megsemmisítettünk. A légi erők a zsúfolt visszavonulási utakat támadta. Vo-

ronyezstől északra visszavetettük a bolsevisták ellentámadását. A középső arcvonalon gyalogságunk megsemmisítette a bekerített erőcsoportokat. Elkéseredett harcok során, rohammal 105 állást elfoglaltunk.

Egyiptomban az ellenség előretört. A Csatornán könnyű tengeri erők elsüllyesztettek egy vezető naszádot, többet pedig megromgáltak. Tegnap éjjel pár ellenséges repülőgép zavaró repülést intézett Németország ellen.

Voronyezsnél a hidfőt és a várost tartják.

Felrobbantották a mossuli olajvezetéket

A Budapesti Értesítő jelentése szerint a mossuli olajvezetékeket Tripolisz és Haifa között két helyen felrobbantották. Az angol hatóságok számos szíriai polgárt letartóztattak.

ARGENTINA EDDIGI KÜLPOLITIKÁJÁT KÖVETI

(Bud. Ért.) Az argentin külügyminiszter nyilatkozott a külpolitikai helyzetről és kijelentette, hogy Argentína eddigi külpolitikáját követi. Tengelyellenes indítvány még nem hangzott el a képviselők részéről.

ASSZONYOK LEGYILKOLÁSÁRA BUJTAT A VOLT CSEHSZLOVÁKIA MINISZTER-ELNOKE

(Bud. Ért.) Massaryk, a volt Csehszlovákia emigráns miniszterelnöke kiáltványt intézett a

cseh néphez, s ebben arra szólítja fel a csehek, hogy gyilkolják le a német asszonyokat és gyermekeket.

LAVAL ROOSEVELTET TESZI FELELŐSÉ

Párizs, július 21.

A Paris Soir foglalkozik az alexandriai flotta helyzetével és azt írja, hogy Laval parancsot adott a hajók parancsnokának, hogy minden ellenállást fejtsen ki, ha az angolok erőszakot alkalmaznának. Azt írja a lap, hogy bebonyosodott az Egyesült Amerikai Államok kihívó magatartása, Laval Rooseveltt elnökre hárit minden felelősséget ebben az ügyben. (Bud. Ért.)

ELSULLYEDT EGY AMERIKAI HAJÓ

Az Egyesült Amerikai Államok egyik hajója az Atlanti óceánon elsüllyedt.

Japán bombatámadás Ausztrália ellen

A japán repülők bombázták Moresby repülőterét

Melbourn, július 21.

A Magyar Távirati Iroda közli az ausztráliai hadijelentést, amely szerint a japánok huzsonhat bombázóval támadást intéztek Moresby repülőtere ellen. A japán bombák óriási károkat okoztak.

ROOSEVELT LESZ A SZÖVETSÉGES ERŐK FŐPARANCSNOKA

Washington, július 21.

Roosevelt elnök rövidesen átveszi a szövetséges erők főparancsnokságát. Roosevelt főparancsnokságát beleyegyzéssel veszi Anglia is és a többi szövetségesek.

CHILEBEN NINCS OTODIK HADOSZLOP

Buenos Aires, július 21.

(NST). Mint Santiagóból jelentik, a chilei rendőrség hivatalos közleményt adott ki, amely

„Rossz hírek érkeznek Moszkvából”

Stockholm, július 21.

(Német Távirati Iroda). Mint a londoni hírszolgálat jelenti, Taha Hoal, a londoni rádió hírfelvetője a többi között kijelentette, hogy a németek a háború harmadik évében még mindig a legnagyobb katonai hatalmat képviselik. Ami az Egyesült Államok termelését illeti, Halifax kijelentette, hogy „meglehetősen jó”. A Szovjetunió rendkívül nagy veszélyben van. Hasonló a veszély Közép-Keleten is, Távol-Keleten pedig az ellenség a kezdeményező fél. Legelső sorban is hajóban van a hiány. Németországgal ellentétben az egyesült nemzetek csak tengeri utakon juthatnak el a harcterekre.

— Rossz hírek érkeznek Moszkvából is, — folytatta a hírmagyarzó — mert a németek déli irányban tovább törnek előre. Vorosilovgrád elvesztése mind katonai, mind gazdasági szempontból nagy csapás a bolsevistákra. A németek háromheti előretörése után még semmi jel sem mutat arra, mintha a német nyomás lanyhulna.

A hírfelvető az egyáltalán nem felbátorító hírek felsorolása után a következő szavakkal fejezi be helyzetismertetését: A kép sötét ugyan, de még nem fekete. (MTI)

CHURCHILL ÁTADJA A NEMZETVÉDELMI TÁRCÁT BEAVERBROOKNAK?

Stockholm, július 21.

(Német Távirati Iroda) A United Press londoni híre szerint jólétesült brit körökben úgy tudják, hogy Beaverbrook most gondolkodik, elfogadja-e Churchillnek azt az ajánlatát, hogy töltsön be egy előkelő helyet a hadikormányban: mindeddig még nem döntött véglegesen.

Beaverbrook hívei szerint a kormányba való visszatérése kényegében azokra az angol-amerikai megbeszélésekre az eredményétől függ, amelyek a múlt héten az oroszok között

szerint alaptalannak bizonyultak azok a vádak, hogy chilei állampolgárok tagjai az ugynevezett ötödik hadoszlopak. Valószínűnek látszik, hogy ezek után a chilei képviselőház által a totális tevékenység kivizsgálásával megbízott képviselőházi bizottság beszűnteti működését és feloszlik.

JAPÁN LÉGIARAJOK TÁMADÁSA ALASKAI KIKÖTŐK ELLEN

Washington, július 21.

(NST) Az amerikai haditengerészeti minisztérium hivatalos jelentése szerint 18 bombavető és 16 vadászgépből álló japán légitámadás meg Dutch Harbour és az alaskai Port Mears kikötőberendezéseit. A japán repülőgépek egy amerikai hadihajót elsüllyesztettek. Ezenkívül a raktárakat, erődöket és repülőgépcsermokokat gyújtottak fel bombatalálatokkal. A támadásnak az amerikai helyőrség tagjai között 44 halálos és 49 sebesült áldozata volt.

nek kérdéséről folytatnak. Mint mondják, Bevin és Attlee határozottan ellenzi, hogy Beaverbrookot újból bevegyék a kormányba, ugyanakkor a Cripps környezetéhez közelálló személyek cáfolják azt az állítást, amely szerint Cripps és Beaverbrook ellenséges lábón állanak egymással.

Londonban annak lehetőségével számolnak,

Péter volt szerb király nem a szerb nép érdekeit képviseli,

hanem saját magát akarja megkedveltetni Amerika előtt / Súlyos helyzetbe kerültek Szerbiában Mihajloviics szabadcsapatai

Lisszabon, július 21.

A Londonban élő jugoszláv emigránsok körében élesen elítélik azt a propagandát, amelyet a volt király, II. Péter Amerikában folytat. Szerintük ennek a propagandának nem az a célja, hogy a jugoszláv nép érdekében tegyenek valamit, hanem az, hogy megkedveltesék a volt királyi családot az amerikaiak előtt. A Karagyorgyevics család azonban sohasem volt szimpatikus Amerikában. Neheztelnek amiatt is, hogy a volt király a Szerbiában bandaharcokat folytató Mihajloviics seregét úgy tünteti fel, mint sajátját, s hogy az szervezett hadsereg, amely a király és a volt kormány vezetésével harcol.

Mihajloviics Drazso három futárt küldött Londonba. Ezek közül csak Szekulics ért az angol fővárosba, s ott nyilatkozott a Daily Express munkatársának.

Szekulics többek között a következőket mondotta:

— Angliának szét kell oszlatnia a Mihajloviicsról alkotott illúziókat. A szerbiai harcok kritikusak és egyre súlyosabbá válnak.

NEMZETI MOZI

TELEFON: 158.

HÉTFŐ—SZERDA

Nagyvárosi lány

Főszerepben:

LUCIEN BAROUX, MEG LEMMONIER,
HENRY GARAT, MADY BERRY

Pótműsor: magyar és olasz híradók.

hogy Churchill politikai nyomásra hajlandó lesz kinevezni még egy embert, aki átvinné tőle a nemzetvédelmi miniszter teendőit. Churchill azonban minden bizonnyal igyekezni fog erős ellenőrzését gyakorolni a nemzetvédelmi miniszter felett. Másrészt úgy hiszik, Churchillnek magának is az az érzése, hogy a hadikormányban szükség van egy emberre, akivel „megvitathatnák” a fontosabb hadvezetési kérdéseket. (MTI)

NAGYSZABÁSÚ HADGYAKORLATOK A HAWAI-SZIGETEKEN ÉS A KÖRNYEZŐ VIZEKEN INVÁZIÓ ELLEN

Washington, július 21.

(NST) A pearlharbouri japán támadás óta most tartottak első ízben nagyszabású hadgyakorlatokat a Hawaii-szigetek körüli vizeken. Ez alkalommal inváziós gyakorlatokat is végeztek. Mint Honolulu-ból jelentik, a hadgyakorlatokon harcbavetettek ejtőernyős vadászokat és rohamcsapatokat is. Azonkívül pedig különböző műszaki csapatokat is felhasználtak, ugyancsak gyakorolták a modern hírszerzés legújabb módszereit, valamint a mérgezőgáz használatát.

A kisantant éppen úgy meghalt, mint a régistilusú Népszövetség

Pozsony, július 21.

A Grenzboten „Politik der Bewahrung” című vezércikke a többi között a következőket írja: „Egy állam élete nincs örök időkre meghatározva. Minden népnek küzdenie kell és helyt kell állnia ebben a harcban. Akik azonban önző okokból megkísérelnek valamely régi vita elintézését, Európa közös ügye ellen vételenek. Az európai népközösség mindenekelőtt nem tűr semmiféle három vagy négyszögféle alakulatot. A kisantant éppen úgy meghalt, mint a régi stilusú népszövetség, és a versaillesi szégyenletes diktátum. Nagy önmegtágadás kell ugyan a neheztelés leküzdéséhez, és a tisztázatlan kérdések — amelyek csak másodrangú jelleggel bírnak — jobb időkre való elhalasztásához, de gondolják meg azok, akikre ez vonatkozik, hogy ez az önmegtágadás az új Európába szülő belépőjegyüket biztosítja.

négy hadsereg szorítja a felkelőket: a német, olasz, bolgár és horvát. Ezen felül Németics szerb hadserege is ellentűk harcol.

— Azt hallottam Angliában, mondotta Szekulics, hogy repülőgépeink és tankjaink vannak. Az igazság az, hogy

egy repülőnk sincs.

Harcikocsit szákmányoltunk, de nem tudjuk mozgásba hozni azokat, mert nincs benzinünk. Repülőtereink sincsenek. Egyedüli szövetségeseink a hegyek. Élelmiszerre és hadianyagra van sürgősen szükségünk, mert bekerítettek bennünket. Minket úgy képzelnek el Londonban, mint egész zsemlyét, de én úgy jellemezhetem igazi helyzetünket, mint szétmorzsolt és szétszórt zsemlyét. Még öt héttel ezelőtt abban a helyzetben voltunk, hogy akár ötezer embert is össze tudunk vonni, ma a helyzet az, hogy egy helyen alig tudunk ötszáz embert összeszevoni.

Jólétesült helyen kijelentették, hogy Szekulicsnak ezt a kijelentését úgy is lehet értelmezni, mint nyilvánosságra hozását a volt király és Mihajloviics közötti ellentétnek.

Minden hónapban Zomborban tartanak értekezletet Bácska képviselői

Deák Leó dr. nyilatkozik az értekezlet feladatáról és céljáról

A Délvidék megírta, hogy szombaton az összes bácskai képviselők értekezletet tartottak a vármegyeházán dr. Deák Leó főispán elnöklésével. Az értekezlet a legharmonikusabb egységben zajlott le. A képviselők elhatározták, hogy közös és egységes akarattal oldják meg Bácska problémáit.

A Délvidék munkatársa felkereste Deák Leó dr. főispánt, aki kijelentette az értekezlettel kapcsolatban, hogy azt rendszeresítik.

— Minden hónapban magamhoz kéretem a képviselőket, mondtam a főispán, hogy alkalmat adjak nekik arra, hogy kerületükben megtartsák szellemi és kívánságokról áttekintést kapjanak, mert a kérelmeket, a panaszokat kivizsgálom és a lehetőség szerint azonnal teljesítem is.

A bácskai képviselők legközelebbi értekezletére a jövő hónapban kerül majd sor.

A kötőrőlegény és szeretője megölték a férjét

Tizenhat liter szeszt ittak meg a gyilkosság előtt

A máramaroszigeti törvényszék mint rögtönítélő bíróság most vonta felelősségre Mihálycsics Péter 22 éves kötőrőlegényt, aki több fejszecsapással megölte szeretője férjét. A gyilkosságban az asszony is segített. A holttestet a kukoricásban földelték el, a faluban pedig elhíresztelték, hogy a férj, Hámorcsuk Miklós átszökött Csozországba.

Hámorcsukné a bíróság előtt elmondta, hogy a gyilkosság napján délután hárman együtt voltak, de ott volt 14 éves kisleánya is. Négyesben megittak 16 liter különböző italt, amitől mindnyájan megrészesedtek. Éjjel zajra ébredt és látta, hogy

a konyhában férje Mihálycsicsal birkózik. Odakiáltott a legénynek:

— Ne hagyd magad, Péter te vagy a fiatalabb, neked kell életben maradni!

Mikor azután látta, hogy férje a földön fekszik, felkapta a baltát és többször rásújt. Mihálycsics Péter elmondta, hogy Hámorcsuk akkor éjszaka felébredt, mellenragadta és rákiáltott:

— Most megfizetek neked mindenért!

Erre birkózni kezdtek, majd léteperre és baltával agynoverte. Több tanuvallomás után a rögtönítélő bíróság a gyilkossági ügyet áttette a rendes bírósághoz.

Óbecsén csak a rendes adófizető kap pénzt gabonájáért

Óbecséről jelentik: Bogár János községi adógyűjtő az alábbi fontos felhívást intézte az adózó közönségnek:

»Értesítem az adózó közönséget, hogy a zombori kir. pénzügyigazgatóság felülvizsgálata során megállapítást nyert, hogy az óbecsei adófizetések terén a múlt évi félévi eredményhez képest nagyfokú visszaesés állt be, miért is a kir. pénzügyigazgatóság nem csak felhatalmazott, hanem a legszigorúbb felelősség terhe mellett utasított arra, hogy minden körülményt és eszközt használjak fel a befizetési eredmény megjavítására. Ezért a mai napon le-

tiltási rendelvényt adtam, valamennyi óbecsei, gabona átvételre jogosult kereskedőnek és vállalatnak, hogy a közellátási rendelkezések értelmében a terményekre senkinek sem adhatnak ki addig pénzt, illetve nem számolhatnak el a felajánlott gabonával, amíg a községi adóügyi jegyzőtől olyan értelmű adóbizonylatot nem visz a fél, mely szerint minden esedékes adója már rendezést nyert. Épen ezért felhívom az adózó polgárságot, hogyha ilyen értelmű adóbizonylatért jelennek meg a községházán, mindig hozza magával az adókönyveit.

Ausztrália nehéz helyzetben

Anglia és Amerika nem tud hatékonyan segíteni

Beasley, Ausztrália közellátási minisztere egyik legutóbbi beszédét e szavakkal kezdte meg: »A fölkelő nap szinte fejünk fölött van«. Ausztráliában riadóhangulat uralkodik. A háborus kormány sietve összehívott különülést tartott és egy szinte kétségbeesett hangú kiáltványban fordult az angol és az amerikai néphez — panaszt téve és segítséget sürgetve. Különösen az fáj neki, hogy a londoni mértékadó körök sértő figyelmetlenséggel kezelik az ausztráliai nehéz helyzet sürgősségét vagy pedig megelégszenek egy-két kötelezettség nélküli kijelentéssel.

A rendkívül veszélyesnek látszó japán támadás katonai eseményei elsősorban a japán csapatok prtraszállása Új-Guineában, a Salamon-szigeteken és a Bismarck-sziget-csoportban. Ez alkalommal is feltűnővé válik a japán hadiműködések óriási távolsága. A Salamon csoport középső szigeteinek távolsága a középburmai Mandalaytól légvonalban körülbelül 7000 km.

Japán ellenfelei előtt még nem egészen világos, hogy mi a japánok szándéka ezzel az előnyomulással. Egy sidneyi újság úgy gondolja, Tokió meg akarja akadályozni, hogy Ausztrália az angolok és az észak-amerikaiak számára tevékeny támaszpont legyen és megpróbálja Ausztráliát az USA számára fontos támaszpontokból végleg elvágni. Ausztrália földrajzi helyzete és közlekedési viszonyai olyanok, hogy a jelenlegi japán működési terület és a tartomány értékes, sűrűbben lakott részei között hatalmas, kietlen térségek fekszenek. Ezek aligha nyújtanak lehetőséget hathatós védekezésre, ha egyáltalában a japánoknak szándékában van ilyen messzire előrenyomulni. Mert talán tények megelegsenek azzal a céllal, amit az említett újság valószínűnek látott.

Ausztráliának mindenestre hirtelen olyan problémái támadtak, melyek eddig csak elvileg foglalkozott. Abban a pillanatban, midőn észrevette, hogy a japán

zett saját tere megvédésének időpontja, meg kellett állapítania, hogy katonailag erre Anglia hibájából egyáltalán nincs felkészülve. Ezért kötött Camberra az Egyesült Államokkal olyan gyors katonai egyezményt, amelytől az ausztráliai főváros igen sokat várt. Az északamerikai katonaság hadműveleteit azóta meglepő tevékenység jellemzi, míg az ausztráliaiakat azt gondolták, hogy az új szövetség nyomán a meg erősítések egész özöne fog feléjük megindulni.

Az angol segítség lehetőségét már régen kétségbe kezdték vonni. Ennek megfelelő az Anglia ellen elkeseredett hangulat. Nem kell mást felemlíteni, mint csak azt, hogy Ausztrália a jelenlegi világháboru első két évében legalább annyira Anglia mellé állt, mint az első világháboruban. Megint elküldte embereit a Földközi-tengerre. Ha a világháboruban 10.000-ével pusztultak el Gallipolinál, úgy most is meghozták áldozatukat Görögországban, Kréta szigetén és Afrikában. Fiatal ausztráliaiak ezrével jelentkeztek a brit légierőkhöz. Ritkán múlt el angol légitámadás Európában anélkül, hogy a lezuhant, vagy elfogott legénységből egy vagy kettő ne lett volna ausztráliai. Az ötödik világrész föl-szerelést és hadianyagot is küldött. Az ausztráliai tengerészet odaadta cirkálóit, hogy a brit hajóhad földadatait támogassa.

Ma legalább 200.000 ausztráliai katona áll harcban Angliáért a legkülönbözőbb csatatereken. Mások éppen kiképzés alatt állnak. 600.000 embernek az idei nyárra tervbevevett ujonczosága a legmagasabb teljesítmény, amit Ausztrália 7.000.000 lakosával elő tud állítani.

Amíg a Csendes-óceán térsége nyugodt volt, mindez nem jelentett gyengeséget Ausztrália számára.

Ma a japán támadás pillanatában más a helyzet.

A japán csapatok megjelenése rádiójelként hatott. Ausztrália legfelső haditanácsa általános permanenciában ülésézik. Az általános katonai kötelezettséget elrendelték. A háborus gyakorlatot szerzett ausztráliai repülőket visszahívják Angliából. Talán ugyanezt a parancsot kapják az Afrikában küzdő hadosztályok is.

Amde minden intézkedés elkészt. A japán haderő tartja kezében a gyepőt és használja ki az időt, hogy oda vagy a háborút, ahova éppen akarja. Ebben az órában keserűséggel gondol Ausztrália népe a Birodalom tehetetlenségére. Ugy London, mint Washington biztató szavakat fognak találni, de Ausztrália gondja marad, kiképzett erők, partvédelem, hajóhad és légierő nélkül az eljövendő nehéz időkre fölkeszűlni.

A szerb kommunisták újabb rémtette

Belgrádból jelentik: (Bud. Tüd.). A Novo Vreme írja, hogy Leszkovác környékén három ember vesztette életét egy kommunista-banda merénylete következtében. Egy közeli faluban a lelkes fel akart szólalni, amikor a község háza elé tizenegy bandita érkezett. Vezetőjük felszólította a papot, hogy jöjjön vele. Alig haladtak pár lépést, az egyik bandita két golyóval leterítette a lelkeszt. Megölték egy községi innoct és egy szolgát is, akik a pap segítségére siettek.

**HIRDESSZEN
A „DÉLVIDÉKBEH“**

Huszonnégy évvel ezelőtt gyilkolták meg kegyetlenül a bolsevisták a cárt és családját

Négyszer akarták megszöktetni a szerencsétlen családot — egyszer sem sikerült

Julius 16-án volt huszonnégy éve annak, hogy a bolsevisták meggyilkolták az utolsó orosz cárt, II. Miklóst és családját.

Mint ismeretes, a cárt lemondása után másfél esztendeig őrizet alatt tartották, előbb a Carszkoje Szeloban, azután Tobolszkban (most Szvjedlovsk), ahol a véres dráma lejátszódott.

A cári család meggyilkolásának pontos történetét még mindig nem ismerjük, de az elmúlt huszonnégy esztendő alatt igen érdekes adatok kerültek napfényre arról, hogy milyen kísérleteket tettek a cár hűséges emberei, hogy kiszabadítsák uralkodójukat. Az évforduló alkalmából talán nem lesz érdektelen, ha ismertetjük ezeknek a külföldön alig ismert kísérleteknek a történetét.

Nem lehet kijátszani a bolsevisták éberségét

Az első mentési kísérletet a monarchia párt szerveztette. A vállalkozás élén Markov, az első világháború idején jól ismert szélsőjobboldali képviselő állott. A monarchisták titkos szervezetének központja Szentpéterváron volt. Tervük a cár kiszabadítása és a restauráció volt. Munkájukat azonban rendkívül megnehezítették az állandó razzikák, amelyek során a bolsevisták a szervezet tagjait sorra tartóztatták le. Mégis a szervezkedés tovább haladt és 1917. őszén kiküldöttük, Szokolov lovassági kapitány összeköttetését tudott találni Tobolszkban a cárral. Az uralkodót ismeretlen helyre akarták megszöktetni, hogy azután, amikor reményük szerint már leverték a vörös forradalmat, ismét trónra ültessek. Egyenként érkeztek Tobolszk környékére a szervezet tagjai, azonban a cárt hirtelen elszállították, úgy hogy az első szabadditási kísérlet csődöt mondott.

Francia nevelő egy „gazdag fiú” mellett

Ettől függetlenül, de ugyan ebben az időben, a cári hadsereg volt tisztjei kísérelték meg a szöktetést. Az volt a terv, hogy

a cári család nőtagjait Japánba szöktetik, a cárt pedig, aki semmiképpen sem akarta elhagyni Oroszországot, a trónörökösrel együtt, az orenburgi tartomány egyik elhagyott városkájában, Troickban helyezik el. A cár itt, mint francia nevelő szerepelt volna, egy gazdag fiú — a cárevics — mellett.

A szöktetést úgy akarták végrehajtani, hogy hamis iratokkal Tobolszkba érkezett volna a haditengerészeti főiskolások egy csapata és ez a csapat leváltotta volna a vörös őrséget. Amennyiben a csel nem sikerül, az volt a terv, hogy erőszakkal szabadítják ki a cárt, akinek menekülési utvonalt már előre elkészítették.

Az egész tervet egy gazdag kereskedő finanszírozta, azonban kiderült, hogy a pénz nem elegendő és ezért Noulenc pétervári nagykövethoz fordult támogatásért. A nagykövet sokáig huzta-halasztotta a tárgyalásokat, majd végül megtagadta a segítséget. A terv így anyagi hiányában holpontra jutott, majd a cári család legyilkolásával időszerűtlenné vált.

Nem sikerül a diplomáciai lépés sem

Harmadik mentési kísérlet is történt Krivosin és Trepov volt miniszterek, valamint Gurko tábornok vezetésével. Ezek a nagyteknitelyű államférfiak diplomáciai uton igyekeztek végrehajtani a cár kiszabadítását. Ebben az időben Oroszország déli része német megszállás alatt állott, s itt legnagyobb befolyása Mirbach grófnak volt, tehát őhozza fordultak terveik érdekében. Krivosin emlékiratai szerint

gróf Mirbach kijelentette, hogy nézete szerint a cárné és a nagyhercegnők érdekében hajlandó közbelépni.

Rövid idővel ezután azonban a bolsevisták meggyilkolták Mirbach gróft és a német hivatalos lépések már későnek bizonyultak.

Félutról visszafordul az életmentő vonat

A legérdekesebb szöktetési kísérlet hátterét és egyes részleteit még ma is sűrű homály fedi. 1918. április 23-án érkezett meg Tobolszkba Jakovlev Vaszilij népbiztos, a moszkvai Végrehajtó Tanács rendkívüli meghatalmazásával a zsebében. Jakovlev közölte a cárral, hogy parancsot kapott elszállítására. A cárevics éppen betegen feküdt, mire a cár kijelentette, hogy nem megy egyedül. A népbiztos megengedte, hogy vigye magával azt, akit akar.

Jakovlev parancsnoksága alatt a cári család különvonaton el is indult Tomszk felé.

A népbiztos helyettese, Avdjew azonban gyanut fogott és a félutról Moszkvába táviratozott. A moszkvai Központi Végrehajtó Tanács táviratilag azonnal törvényen kívül helyezte Jakovlevet és a vonatot visszafordította. Jakovlevnek, aki a cári hadsereg tisztje volt, sikerült ezután átszöknie a fehérekhez és így megmenekült a Cseka elől. Rövid idő múlva bekövetkezett halála miatt azonban a szöktetési tervről, illetve annak hátteréről nem derült ki semmi pozitív adat. A szovjet vizsgálóbírójának állítása szerint

Jakovlev a németek szolgálatába állott, akik a cáron keresztül akarták állítólag Oroszország szövetségét megszerezni. Ez volt az utolsó kísérlet a cári család megmentésére.

Zsidó cég erőszakolta ki az ópiumháborút

A kínai ópiumháború Anglia székelye

Irta Dr. F. P. Krüger, Berlin

Amery, brit őfelsége félszidó indiai minisztere nemrégiben beszédet tartott az oxfordi diákok előtt. Habár egyrészt beismerete, hogy a brit államszövetség védelme nem felel meg a világbirodalom követelményeinek, másrészt nem tudott eléggé dicsekedni, hogy mit jelentett a világ fejlődése számára az angol gyarapodó politika munkája. Amery nézete szerint a brit imperializmus teremtett paradicsomot a Szingapuri dzsungelben és a Honkongi sziklákon, ami millió meg millió embernek hozott jaldást.

Igen, áldást hozott a londoni City haszonleső kufárainak, akik a leigázott népek kihasználásával óriási nyereségekre tettek szert. Különösen sötét ügy Hongkong, hiszen ez a város volt a kínai ópiumkereskedelem középpontja.

A XVIII. század folyamán a portugálok mellett egyre nagyobb térrel hódított a Kelet-Indiai Társaság működése. Katonai telephelyéről egyre nagyobb üzleteket honolított le teában, szelyemben és főként ópiumban. A XIX. század első felétől kezdve aztán egyre nagyobb arányú lett az

ópiumkereskedés hozta nyereség. Az ópiumkereskedelem ázsiai monopóliumát 1782-től kezdve négy évenként árverezték el a legtöbbet ígérőnek.

1834-ben a zsidó Sassoon cég kaparintotta kezébe az ópiumüzletet. Sassoon Dávid, az üzletház akkori főnöke egész hajóhadakat szerelt fel, hogy a szörnyű mérget Ázsia legtávolibb vidékeire is el tudja szállítani.

1838-ban csak Kínába 34.000 láda ópiumot szállított. Ez 16.000.000 aranyfont nyereséget jelentett az üzletháznak.

Évről-évre bővült az üzlet. Ilyen hatalmas mennyiségű ópium bevétele természetesen borzasztó hatással volt a kínai lakosságra. Milliók mentek fönkre az ópium élvezetétől. Ezt már nem nézhette tovább önbetett kezekkel a kínai kormány. Yung Cseng kínai császár már 1729-ben megtiltotta rendeletileg az ópium bevitelét. A következő évtizedekben egyre jobban elhanyagolták ennek a törvénynek a betartását, úgy hogy 1800-ban megint kiadtak egy bevételi tilalmat. Ez persze egyáltalán nem akadályozta a briteket — különösen a zsidó Sassoon cég fellépése óta — hogy az ópiumüzletet nyugodtan tovább folytassák. Ez az állapot annyira tarthatatlanná vált, hogy a kínai kormány 1838-ban Kantonba küldtek egyik főtisztviselőjét, aki ott kíméletlenül rendet csinált. A Sassoon cég képviselőit letartóztatta és kényszerítette az elraktározott 20.000 láda ópium kiadására, amit aztán a tengerbe dobott.

Sassoon Dávid persze azonnal Londonhoz fordult segítségért, ahol baráti közvetítéssel el is érte, hogy a brit kormány ultimátumot intézett Kínához. Ebben a legkörülményesebb módon kifejtették, hogy Kína nem tehet szemrehányást a briteknek a bevételi tilalom megszegése miatt, mert hiszen maguk a kínai tisztviselők is túrték ezt a kereskedelmet hallgatóságos beleegyezéssel. Tehát tulajdonképpen ezeket a kínai vámhivatalnokokat kellene megbüntetni. Az angolok a megsemmisített ópiumért ezenkívül kártérítést követeltek és a brit kereskedelem számára tökéletes mozgási szabadságot. Erdemes Lord Palmerston ultimátumát tanulmányozni, hogy megismerjük a zsidók diktálta képmutató és szemtelen hangot.

Az eredmény közismert. Kitérő az ópi umháború, amit a kínaiak 4 évi küzdelem után 1842-ben elvesztettek. A békeszerződésben az ópiumszállítmányok szabad bevitelére kényszerítették őket. Sőt kártérítést kellett fizetni a briteknek és Hongkongot átadni.

Ez a brutális erőszak még Angliában is heves felháborodást keltett. 1843-ban Lord Ashley határozati javaslatot nyújtott be a képviselőházban, aki kijelentette volna, hogy az ópium-monopólium és az ópiumkereskedelem fenntartása teljesen összeegyeztethetetlen a keresztény angol királyság becsületével. Nem szükséges hang sulyoznunk, hogy a javaslatát elutasították. Ugyáltszik, érvényrejutott Warren Hasting megállapítása, aki már 1783-ban úgy nyilatkozott, hogy az ópium igen kártékony élvezeti cikk, amit feltétlenül be kell tiltani — kivéve az ázsiai kereskedelemben.

Az ópium tehát akadály nélkül terjeszkedett a végtelen kínai birodalomban. A Sassoon család — Kelet Rotschildjai — hatalma és gazdasága egyre nagyobb lett. Többször kifütyítették őket, utódjaik pedig magas állásokat töltöttek be az egész birodalomban.

Sir Vicor Sassoon 1931 óta Shanghaiban uralkodott korlátlanul. Ellenőrzése nélkül nem történhetett ott semmiféle nagyobb pénzügyi vagy gazdasági vállalkozás. Most már biztosan megszökött a japánok elől.

A keletázsiai angolszász imperializmus összeomlása a zsidó Sassoon dimasztiaát w elsőpri helyéről. (Tempo).

Zomborban is meg kell akadályozni a batyuzást

Miért nincs áru a piacon? — Tej helyett vizet kapnak a fogyasztók

A visszatért Délvidék csaknem valamennyi városában megtiltották már a batyuzást. Legutóbb a kulai főszolgabíró utasította a rendőrséget, hogy minden batyus embert motozzanak meg a vasútállomáson.

Ez követendő példa. Nálunk még mindig nagyban folyik az élelmiszerek kiszállítása. A Szabadka felé induló személyvonatok harmadik osztályain a padok alatt, a csomagtartókban, a padlón, mindenhol, ahol egy kis hely akad, zsákok, kannák, csomagok zsufolódnak. Alig lehet beférni a kocsiába. A kedvezményes jeggyel rendelkező nyugdíjas vasutasok, volt vasuti alkalmazottak nap-nap után szállítják az élelmiszert, lisztet, vaját, tejet, turót Budapestre, ahol nem is saját használatukra, hanem hasznosulás céljából továbbadják.

Ezt csak úgy lehetne elkerülni, ha minden csomagot vívő embert szigorúan megmotozzanak a vasútállomáson és ha élelmiszert visz, azt elkobozzák.

A második nagy panasz a zombori háziasszonyoknak, hogy nincs elég áru a piacon. Nem hoznak fel baromfit, eltűnik a vaj, a turó stb. Hol van az áru? A faluról, a termelőtől, szállásokról, külvárosokból elindul a város felé, de a piacra nem érkezik meg.

Rendszerint „biztos” helyekre szállítják a termelők.

A biztos hely többet fizet pár fillérrel, s meg van az a jó oldala is az ilyen eljárásnak, hogy

nem kell a piacon ácsorogni.

Ezek a „biztos helyek” nagyon sokszor zsidó házak.

Szigorúan meg kellene tiltani, hogy így felvásárolják az élelmiszert és Zentához hasonlóan Zomborban is

meg kellene tiltani a zsidóknak reggel nyolc vagy kilenc óráig a piacon való vásárlást.

Sok panasz hangzik el a cukorjegy miatt is. A szegény családok minden gyermek után kapnak cukorjegyet, pótcukorjegyét is. Cukrot néha hónapokig nem vesznek, mert háztartásukban erre szükségük nincs.

De a jegyekkel üzérkednek.

Továbbadják jó pénzért és cukrot megint csak az vehet, aki jól megfizette, rendszerint a zsidók.

A tejlátás terén sem mutatkozott semmi javulás. A tej árát felemelték, de a termelő még többet akar. Vagy ha ad is tejet, abban nincs köszönet.

Egy félliter tejből, ha megaltatják, egy gyűszűnyi fehér csomócska lesz, a többi víz.

Ehetetlen a tej manapság, s erre is nagy gondot kellene fordítani a városnak. A rossz, felveit tejet el kellene kobozni, kiöntögetni, nem pedig engedni, hogy bevigyék és eladják a városban.

Szigoru és gyors intézkedéseket vár a közönség a hatóságoktól a tarthatatlan állapotok megszüntetése érdekében.

A kórház fejlesztésének ügye a városi közgyűlés előtt

Napirenden szerepel a kisemberek házhelyhezjuttatása is

Zombor város törvényhatósági bizottsága július 24-én, pénteken délután 4 órakor a városi színház közgyűlési termében közgyűlést tart. A polgármesteri jelentés után dr. Csontos ismerteti a belügyminiszter leiratát, amely az állami tüdő- és nemibeteg gondozó létesítéséről szól. A tárgy sorozat több fontos pontjában szerepel még a

kórház fejlesztése, a városi bérház építésének és a városi polgári iskolák kibővítésének ügye,

valamint a bor- és huszfogyasztási adóról, a sör- és szeszfogyasztási adópótlékról, a husvizsgálatról, a törvényhatósági állattenyésztési alapról, a vígalmi adóról és a husvizsgálatról szóló szabályrendelet megalko-

tása. Napirenden szerepel még az OTI-bérház létesítése is.

A közgyűlést július 23-án, csütörtökön délután 4 órakor tartják még a városháza tanácstermében. Az ügyintéző hatáskörben szerepel a csendőrsztyálpáncsnoklás és a lovascsendőrőrs elhelyezése, a kisipari és kereskedelmi hitelakcióhoz való hozzájárulás megállapításának előterjesztése,

kisemberek lakóházépítésére házhelyek létesítése,

a Közjóléti Szövetkezet kérelme a sokgyermekes családok elhelyezésére házhelyek átengedése iránt, s több fontos ügy megvitatása és jóváhagyása.

„Mi fektettük le Európa újjászervezésének alapjait”

A MÉP népes értekezleteket tartott Csantavéren, Bajsán és Bácskossuthfalván

A Magyar Élet Pártja népes értekezletet tartott Csantavéren, Bácskossuthfalván és Bajsán. Az értekezleteken megjelent Falcione Árpád, Bogner József, Nagy Iván és Horváth Lajos országgyűlési képviselők.

Bácskossuthfalván Zádory András, a MÉP elnöke nyitotta meg az értekezletet. Beszédében előadta a község sérelmeit. Már régebben ígéretet kapott a község, hogy a kerényi utat kiépítik, s hogy központi iskolát építenek. A tűzifaellátás körül is sok a kifogásolni való.

Ezután a képviselők tartottak beszédet. Nagy Iván dr. ismertette a politikai feladatokat. Ahhoz, hogy a nemzet a mai körülmények között megállhassa helyét, szilárd, kiegyensúlyozott belső egység és határozott, céltudatos külpolitikai vonalvezetés szükséges...

Bajsán Ocsenás András elnök megnyitósavai után Falcione Árpád szólalt fel. Megelégedéssel állapította meg, hogy

a felszabadulás után a magyarság egységesen állt a kormány mögé.

Kiemelte, hogy csak egymást támogatva és erő-

sítve érjük el célunkat. Hinnünk kell a magyar jövőben, a magyar ügy végső diadalában, s minden erőnkkel arra kell fordítanunk, hogy az ország a megkezdett munkát be is fejezhesse.

Utána Horváth Lajos beszélt a közellátás nehézségeiről. A megpróbáltatások elviselése — mondotta — nemzeti erényeink tulajdonképpen próbaköve. A mintajárás népének elől kell járnia, hogy

példát mutasson az önmegtartózkodás terén és minden eshetőségre felkészülve örködjön a köz érdekében.

Nagy Iván dr. beszélt ezután. Beszédét azal kezdte, hogy ez a kor a leggazdagabb történelmi tanulságokban, amelyeket a magyarság

nak a maga javára kell gyümölcsöztetnie. Trianon a legnagyobb sorscsapás, mely Magyarországot ezeréves történelme folyamán érte. Tapasztalhattuk, hogy az emberi rosszindulat és hálátlanság hullámai mint csaptak át a magyar nemzet felett, azzal a céllal, hogy elpusztítsák, megsemmisítsék. Magyarországot szétdarabolták, azóta cimen, hogy mi, akik merő részvét-

ből és emberi együttérzésből hazát és menedéket adunk a földönfutóknak s azokat testvéri szeretettel fogadtuk, megosztva velük minde-nünket, — elnyomjuk nemzetiségeinket. Ilyen előzmények és tanulságok után a magyarságnak minden erkölcsi jogcime megvan arra, hogy bizalmatlansággal viseltessék a világgal szemben és

sorsának intézését kizárólag önmagától remélje.

Dr. Nagy Iván nagy tetszéssel fogadott beszéde után az értekezlet egyhangulag elhatározta, hogy táviratban üdvözli a MÉP országos elnökét, Lukács Béla minisztert. Az értekezlet a Himnusz elénekülésével ért véget.

Csantavéren dr. Ozsvár Vilmos, a helyi szervezet elnöke üdvözölte a képviselőket. Az időszervi politikai kérdésekről Horváth Lajos tájékoztatta a hallgatóságot. Utána Falcione Árpád intézett beszédet a nagyszámu közönséghez.

— Mi világosan látjuk, mondotta, hogy az egész világ ellenségünk és csak önmagunkra támaszkodhatunk.

Nagy Iván dr. hangoztatta, hogy mi vagyunk a történelmi nemzedék, amelynek vállaira a legnagyobb feladatok nehezédnek. Tőlünk függ, hogy mi lesz a szerepünk Középeurópában.

A szegedi gondolat eszmei célkitűzéseiről szólva hangoztatta dr. Nagy Iván, hogy ezzel megelőztük egész Európát s azt mondhatnánk, hogy

mi határoztuk meg és fektettük le Európa jövődi politikájának és újjászervezésének alapjait.

Dr. Nagy Iván hatalmas lelkesedéssel fogadott beszéde után Bogner József, Szabadka város országgyűlési képviselője intézett még lelkesítő szavakat az egybegyűltekhez, mely után az értekezlet dr. Ozsvár Vilmos indítványára egyhangulag elhatározta, hogy üdvözli táviratban köszönti Kállay Miklós miniszterelnököt és Lukács Béla minisztert, a Magyar Élet Pártjának országos elnökét. A mindvégig lelkes hangulatban folyó értekezlet a Himnusz elénekülésével ért véget.

Szüntessék be a gyors motorjáratot

és állítsák ismét forgalomba az esti szabadkai személyvonatot mert ehhez gazdasági érdekek fűződnek

A Délvidék egy héttel ezelőtt foglalkozott a zombori Baross Szövetség beadványával, amely az esti szabadkai személyvonat forgalmahálloztatását szorgalmazza. A Baross akciója eddig még nem járt eredménnyel, de a cikk általános megértésre talált, különösen gazdasági körökben. A Délvidék közel száz levelet kapott már eddig privát személyektől is, de kereskedőktől főleg. A levélírók

együtt egyig a szabadkai személyvonat viszszállítását mellett foglalnak állást.

Ez érthető is, mert ehhez a járathoz Bácska fontos gazdasági érdekek fűződnek.

A Zomborból este fél tízkor induló személyvonat nemcsak jó összeköttetést biztosított Szeged, Budapest és Baja felé, hanem

postai küldeményeket is szállított. Posta-vonat volt amelleit, hogy az utasok százai használhatták közlekedési eszközül.

A vonat leállítását után a postai csomagok csak megkésve érkezhettek rendeltetési helyükre. A zombori posta nem is tudja a kellő időben expedálni. Nincs rendes postai összeköttetés a vidékkel és a főváros felé sem. Egy-szóval

határtalan kára származik ebből a kereskedői és gazdasági életnek.

A zombori és környéki olvasók azt írják, hogy inkább

szüntessék be az esti gyorsjáratot. Erre éppen semmi szükség sincs.

A motoros gyorsjáraton csak másodosztályú kocsik vannak. Aki Budapestre akar utazni, s gyorsvonati árat tud fizetni, az elutazhat reggel, nem kell Pesten éjszakázni. Olcsóbban, kényelmesebben utazik, mint az esti motorossal. Aki pedig csak Szabadkára utazik, vagy onnan Szeged felé, az kényelmesen és olcsóbban elérhetné az esti személyvonattal.

Bácska lakossága reméli, hogy a Baross Szövetség akciója sikerrel jár és az esti személyvonat a közeljövőben ismét megindul.

Hírek:

DÉLVIDÉK

OTI KORZETI ORVOSA:

Felsőváros orvosa dr. Szabó Enre. Flórián u. 8. A második körzetbe a Bánát városrész tartozik. (a Rákóczi ut. Antal utca, belváros és Kossuth Lajos utca közötti rész) orvosa dr. Erdev Gyula. Sándor Béla utca 15. A harmadik körzet a Szelenecse és a Bánátnak a második körzetbe nem tartozó része. orvosa szintén dr. Erdev Gyula. Sándor Béla utca 15.

UGYELETES VÁROSI ORVOS:

Dr. Lackner Lajos. Trefort utca 4. Telefon 188. UGYELETES GYÓGSZERTÁR: Szent Erzsébet. Kossuth Lajos utca.

HAZAJÖNNEK A BUDAPESTEN NYARALÓ GYEREKEK. Hivatalos helyen nyert értesülésünk szerint, 22-én, szerdán éjszaka 23.54 órakor hazaérkeznek a Budapestén nyaraló gyerekek. Felszólítják az érdekelt szülőket, illetve hozzátartozókat, hogy a gyermekek elé feltétlenül menjenek ki a vasutállomásra.

Pályázatot nyert egy zombori tanító. A „Fonciere” biztosító társaság országos pályázatot hirdetett pedagógiai dolgozatra. Herczeg Mihály zombori tanító dolgozatával a második díjat nyerte.

Az augusztus 2-i erzsébetligeti ünnepségeken, a május 3-án a színházban a magyar táncban szereplő lányok és fiúk, ismét szerepelnek, kérem július 22-én d. u. 5-kor a központi iskola előtt gyülekezzenek.

Lohner tanítónéni.

Az óbecsei Ipartestület ujjáalakuló közgyűlése. Az Óbecse és vidéke Ipartestület kedden délelőtt tartotta ujjáalakuló közgyűlését. A Hírszekegy eléneklése után felolvasták az ujjáalakítást elrendelő rendeletet. A közgyűlés a Himnusszal fejeződött be.

Felakasztotta magát egy temerini gazdálkodó. Temerinből jelentik: Pataricza Mihály 35 éves napszámos, lakása padlásán felakasztotta magát, mire észrevették, már halott volt. Tetének oka ismeretlen.

Elfogták az uverbázi vagonfosztogatót. Mint tegnap számunkban jelentettük, csütörtökön éjjel ismeretlen tettes feltört az uverbázi vasuti állomáson egy gyűjtőkocsit és abból 17 kiló szalonnát ellopott. Az ügy szálai Kiszács község irányába terelődtek, mivel a csendőrséghez érkezett bizalmas jelentés szerint ottan pénteken hajnalban egy gyanúsán viselkedő, rongyos ruhájú suhancot nagyobb mennyiségű szalonnával láttak. A megadott nyom helyesnek bizonyult és az uvidéki csendőrség a vett értesítés után rövidesen el is fogta a tettest V. I. bácsföldvári fiatakoru személyében. Kihallgatása során kiderült, hogy V. I. még ezen az éj folyamán valami uton lekerült Kiszácsra, ahol szintén feltört egy gyűjtőkocsit és abból 800 pakli cigarettadohányt lopott.

Szalonnát csempészt — elítélték. A zombori rendőrség letartóztatta Pávai Jenőné született Pintér Ilona pestszenterzsébeti lakost, mert Zomborból 25 kilogramm füstölt szalonnát akart kicsempészni. A rendőrség Pávainét négy napi fogházra, vagy 20 pengő pénzbüntetésre ítélte és a 25 kilogramm füstölt szalonnát — 121 pengő értékben — elkobozta. Az asszony az ítéletet megfellebbezte, s az ügy a budapesti főkapitányság elé került, amely a zombori rendőrbíróság ítéletét most jóváhagyta.

A francia követ Innenünél. Ankarából jelentik: Gaston Bergery francia követ kihallgatáson jelent meg Ismet Innenü török államelnök-nél.

Szabad a darabáru forgalom. A MAV igazgatósága közhírré tette, hogy a július 1-én életbelépett és az OMKE által részletesen ismertett darabáru felvételi korlátozásokat hétfőtől, július 13-ától kezdve hatályon kívül helyezte.

Gyermeke született Lipót belga király feleségének. Bud. Ért. jelenti: Lipót belga király feleségének gyermeke született.

Nazarénusokat internált a bajai rendőrség. A bajai rendőrkapitányságra az utóbbi időben több feljelentés futott be a külvárosokban elszaporodott szektáriánusok ellen, akiknek működése részben hoávédelmi, részben pedig vallási szempontból káros a közre. A rendőrség raziát tartott, amelynek során, mintegy ötven nazarénust vettek őrizetbe. A nazarénusokat kihallgatták, majd nagyrésztük ellen internálási eljárást tettek folyamatba a többit pedig rendőri felügyelet alá helyezték. Egyébként még több más egyén ellen is folyamatban van az internálási eljárás, főleg olyanok ellen, akik új vallások terjesztésével foglalkoznak, vagy tiltott gyűléseket tartanak.

Emésztési zavarok következtében keletkezett bőrküritések sok esetben hamarabb elmúlnak, ha bélműködésünket reggelenként éhgyomorral egy-egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvízzel rendezzük. Kérdezzé meg orvosát!

Agyonszurta iszákos anyosát. Kovács István 34 éves szabadkai kovácmester éveken át anyosának, özv. Görög Antalnének házában lakott. Utóbb Kovácsék elköltöztek innen, mert a velük lakó anyós kötekedő, összeférhetetlen természetű és ezenfelül annyira iszákos volt, hogy naponta lerészegedett. Tavaly októberben Kovács István és az anyósa összekülönböztek valami apró dolgon. civódásuk annyira elfajult, hogy Kovács kést kapott fel az asztalról és bedöfte anyósa mellébe. A szabadkai törvényszék szándékos emberölés büntette miatt hétfői fegyházra ítélte el. A felsőbíróóságok ez ítéletet most helybenhagyták.

Több mint nyolcszáz tagja van a bácskerteszi szövetkezetnek. Vasárnap tartotta közgyűlését Bácskerteszen a MÉH szövetkezet, amelynek 812 tagja van. A tagoktól az év folyamán hétszázvagon különféle terményt szállítottak el kilencszáz ezer pengő értékben. Az új alapszabályok elfogadása után a következő új vezetőséget választották meg: Igazgatósági tagok: Guzsvány Antal, Guzsvány Pál, Balogh István, Szklenár István, Molnár Péter, Csizmadia Pál, Tabak József, Balogh Sándor, Buják József. Felügyelő bizottság: Guzsvány Mihály, Pécsi Pál, Koleszár Gábor, Dienes József, Maros Pál és Buják Pál.

Husz éves a kecskeméti Mezőgazdasági Kamara. A kecskeméti Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara szombaton fél 10 órakor a város háza közgyűlési termében ünnepi közgyűlést tart megalakulásának huszadik évfordulója alkalmával. A közgyűlést dr. Máriássy Mihály elnök nyitja meg, majd dr. Gesztelyi Nagy László országgyűlési képviselő ismerteti a kamara husz éves munkásságát. A diszközgyűlésen vitéz Purgly Emil tiszteletbeli elnök és Szentjoby-Staub Elemér volt kamarai elnök is felszólal. Utána a mintagyümölcsösben bemutatják a kamara husz éves munkásságáról tanuskodó kiállítását a kertmunkásképző iskolát és a 196 holdas mintagyümölcsösöt és kertgazdaságot.

Vonatkorlátozások Bulgáriában. Szófiából jelenti a Stefani: A teherforgalom megkönnyítése végett Bulgáriában husz sze mélyvonatot öt napon át szüneteltetnek. A korlátozás július 19-én kezdődött. (MTI)

20 millió kilogram bomba. A keleti fronton egy német harcirepülőkötelek kiszámította, hogy a háboru megindulása óta eddig 20 millió kilogram bombát dobott. Ennek a hatalmas bombamennyiségnek ledobására, mely 15.840 vasuti kocsit táltene meg, a kötelek repülőgépeinek 11.879.250 kilométer utat kellett megtenniük, ami a föld területének 296-szorosát teszi ki.

Negyvenöt és félmillió Olaszország lakossága. Rómából jelentik: Olaszországban a születések száma 27.490-el multa felül a halálozások számát. Az ország lakossága 45.515.000. Ebben a számban nincs benne az Olaszországhoz csatolt területek lélekszáma.

Izisztambulban bevezették az élelmiszerjegyeket. Ankarából jelentik: Izisztambul kávéházai ban és éttermeiben bevezették az élelmiszerjegyeket.

Színház

Szép Ilonka Zomborban

Páratlan érdeklődés nyilvánult meg a zombori »Bizánc« szabadtéri előadás iránt. A fővárosi művészek tegnap már megérkeztek és megkezdték a próbákat a műkedvelő gárdával együtt. Megérkezett Szép Ilona az Uj Magyar Színház tagja, kinek a »Vén diófa« című nagyszerű »Fedák« ope rettben volt átütő sikere. Megjött Nijinszkij Márkus Tamara a Nemzeti színház tagja, Botond Mária és szorgalmasan próbál Németh Ilona a zomboriak kedvence, ki a jövő színházi szezonra a pécsi Nemzeti Színházhoz szerződött primadonna szerepkörre. Szakáts Miklós a kolosvári Nemzeti Színház hős színésze is megérkezett, ki Konstantin császár szerepét játsza, megjött még Alszegehy Lajos az Uj Magyar színház komikusa, vitéz Márton Sándor, Bató László az Uj Magyar színház tagjai, Koltay Gyula a Nemzeti Színház tagja. A budapesti színészek 18-an lesznek és így Zombor város közönsége egy teljes fővárosi gárdát fog együtt látni a »Bizánc« szabadtéri előadásán. Előadás előtt a honvédek szórakoztató zenét játszik és fél 9 órakor megkezdődik a nagyszabású előadás. A helyek számozottak és így ajánlatos azokról Schlotzer papirkereskedésében előre gondoskodni, mert előadás napján a felállítandó 7 pénztár csak a megrendelt jegyeket árusítja.

A »Bizánc« zombori szabadtéri előadására péntekre megérkezik a fővárosi képes lapok fotóriportere, ki a szereplőkről és a színpadról készít felvételeket a fővárosi lapok részére, a fotóriporter szombaton a közönségről készít felvételeket. A fővárosi ámorozó Nagyajtay György is megjött már és próbál, megérkeztek még: Sör Jenő, Losonczy Zoltán, Magyar Gábor, Györfly György az Uj Magyar színház művészei. A szomszéd községek is bejelentették részvételüket a zombori szabadtéri előadásra és így, előreláthatólag szombaton valóságos népvándorlás lesz a Szent-Háromság tér felé.

Olaszországban lefoglalják a vörösréz-készleteket. Milánóból jelenti a Bud. Tud.: A pénzügyminiszter rendeletileg ötszáz millió lira értékű tizlírás bankjegyet forgalombahozatalát engedélyezte. A háborus termelés államtitkára a villamos erőművek-nél tárolt vörösrézkészletek bejelentését és lefoglalását rendelte el.

Győzött a cukorgyári csapat Csantavéren. Cukorgyári SE—Csantavéri AK 4:2 (1:1). Szépszámu közönség előtt folyt le a mérkőzés, amely mindvégig izgalmas volt. A cukorgyári csapat megérdemelten győzött.

Bezdáni S. E.—Zombori M. T. E. 6:1 (2:0). B. S. E.: Kovács, — Vukovics II., Szabó, — Hordósi, Matheisz, Birher, — Ruff II, Vukovics III., Horváth III, Bódy, Jerszenki. Z. M. T. E.: Knez, — Dedics, Krsner, — Schmidt, Simendiós, Ivkov, — Zrnics I., Kovacsics, Kolarics, Topalov, Kür. Főlényes győzelmet aratott a B. S. E. az első délvidéki serlegmérkőzésen, még nagyobb lehetett volna a győzelem, de a csatársor biztos göthelyzetben is hibázott. Az első félidőben a Z. M. T. E. még elég jól tartotta magát, de szünet után összeropant. A B. S. E. a 15-ik percben szerezte meg a vezetést Bódy révén a 30-ik percben szintén Bódy a gól szerző, a 38-ik percben Matheisz egy 11-est elhibázott. Szünet után az 5-ik percben a vendég csapat szépit Kür révén, a 15-ik, a 22-ik és a 30-ik percben Horváth III. eredményes és végül a 40-ik percben Matheisz beállította a végeredményt. Kitüntek a B. S. E.-ből Bódy (a mezőny legjobbjá), Szabó Hordósi és Ruff II, illetve Dedics, Szimendiós és Kür.

„Ponyvának írták meg most a Pannikát, lásd el majd gyorsan a Gál György ur baját”

Egyed Miklós eredeti meghatalmazása az elponyvásított Pannika miatt indított perben

Érdekes per keletkezett az egyik legnépszerűbb magyar háborús dal, a „Panni” körül. Az ügy bennünket, szegedieket egészen közelről érint, mert a dal zeneszerzője szegedi, dr. Egyed Miklós orvos és a pert a szegedi fiatal ügyvéd-generáció egyik tehetséges tagja: dr. Kovács Aladár „viszi”.

Az érdeklődésre számotartató per egy szerződés be nem tartása miatt keletkezett a szerzői jogok tulajdonosa, a szerzők és Gál György budapesti író között. Tudni kell ugyanis, hogy Nagykovácsy Ilona, a kitűnő énekesnő, a dal előadója a „Panni” szerzői jogainak a tulajdonosa, aki dr. Egyed Miklós zeneszerző és Horváth László szövegíró hozzájárulásával szerződést kötött Gál György íróval. A szerződés szerint Gál György író engedélyt kapott arra, hogy „Panni” néven kis füzetregényt írjon, illetve kulcsregényt, amelyben szerepelnie kell a dal előzményeinek és létrejöttének. A kulcsregényben szerepelnie kellett volna annak a kitételnek, hogy az a szerzők engedélyével készült.

Dr. Kovács Aladárnak a bírósághoz benyújtott peresiratából az derül ki, hogy Gál György nem tartotta be a megállapodást, a szerzőknek nem mutatta be a regény kefelelyomatát és a regény nem kulcsregény, hanem valami olyasmi, amiben revolver, kémek, hadititkok, szerelem, árny, intrika és ehhez hasonló „szórakoztató” dolgok szerepelnek. Mindössze annyi köze van a népszerű dalhoz, hogy „Panni” a címe és a regény végén szerepel egy szerelmes pár: Panni és Jóska.

— Ez a körülmény — mondotta dr. Kovács Aladár — természetesen sérelmes a fiatal szerzőkre, mert a közönség körében az a hiedelem keletkezett, hogy a népszerű „Panni” cím felhasználásával be akarták csapni, mert hiszen „bumm-bumm” regényt kapott kézhez. Éppen dr. Egyed Miklós, aki nekem jóbarátom, össze-csomagolta a regényt és a következő vers kíséretében elküldte címemre:

„Dusi lelkem elküldöm Tenéked,
A szerződést és e levelet,
Érzed ugye, hogy szeretném Véled,
Megnyeretni első peremet,
A kopertában itt,
Elküldöm a „Panni”-t,
Csak olvasd végig és csodáld,
Hogy ponyvának írták meg most a Pannikát,
Hát lásd el majd gyorsan a Gál György ur baját.

Dusi lelkem, én édes ügyvédem,
Küldj egy pár sort néki Pestre fel,
Írd meg azt is ügyvédi levélben,
Ha nem fizet, a szerző perel.
Mert minden estelen,
Csak azon jár eszem,
Mi módon kaphatnék gubát,
Hogy ponyvának írták meg most a Pannikát,
Hát lásd el majd gyorsan a Gál György ur baját.

Dusi lelkem, nézz be a törvénybe,
Hogyha levelem majd megkapod,
Gondolj csak a régi szép időkre
S megtaláld azt a kis lapot,
Hogy megnyered pered,
Amelyen megleled,
És zsebrevágjuk győztesen
A nekünk megírt kis kellemes gubát
Hát kérlek, hogy lásd el a Gál György ur baját.”

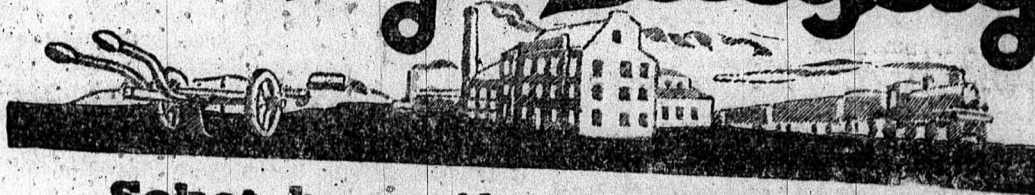
Nem kell hangoztatni, hogy a „perlési meghatalmazás” a „Panni” verse alapján készült el és ilyen megbízólevelet még nem kapott szegedi ügyvéd.

GYEREKSZÁJ

Palika neheztel a papájára, mer ez alaposan megdorgálta őt reggel. Amikor délben hazajön a papa a hivatalból, a gyerek így szól az anyjához:

— Anyukati! Megjött a férjed!

**DELVIDEK
Közgazdaság**

Sokat használt a kukoricának és burgonyának az országos eső

Országszerte kiadós, bőséges eső áztatja meg a földeket és felüditte a szárazságtól snyalódó növényzetet. Az esőzések hatásáról az eddig beérkezett jelentések alapján a következő tájékoztatást adta hétfőn az OMGE. Az eső országos volt és kiadós.

rendkívül sokat segített a kukoricán, a késél burgonyán, a répán, a lucernán, lóherén, réteken és legelőkön.

A lehető legjobbkor jött az eső, mert a növényzet már igen sok helyen szenvedett a melegtől és a szárazságtól. A korai bur-

gonyán és a későn vetett száraz takarmányféléken már nem sokat segített, ezek számára kissé késve jött. Egyes helyeken a későn vetett köles és muhar sem tudta kivárni az esőt. Kijétek ott, ahol idejében nem vágták le. De sokkal lényegtelenebb és kisebb a szárazság által egyenlány növényben okozott károsodás, ahol a nagy haszonhoz mérten, amit a kiadós eső a kukoricában, burgonyában és répában jelent. Részletes jelentések még nincsenek, de annyi bizonyos, hogy a kiszáradt földre a kétnapi esőzés valóságos áldás volt.

A jog, a kard és a munka apoteozisa a budapesti Szent István-ünnepségeken és Nemzetközi Vásáron

Budapesti fudósítónktól: Régen volt Budapestnek olyan nagyszabású, átfogó és sokoldalú propagandaeseménye, mint amilyenek a Nemzetközi Vásárral egyidőre eső ez évi budapesti Szent István-hét ígérkezik. Mintha az ország tanúságot kívánna tenni ősi jogai, a nemzet évezredek szabadsága és egy új évezred ígértét jelentő törhetetlen harci és alkotó erőről!

A nagy ünnepségekben a történelmi mulatt, az ország szent hagyományait változtatlanul most is a budavári Szent Jobb-körmenet fogja képviselni. De kiegészül ez a hazafias ünnepség még egy második nagy eseménnyel, melynek színtere a Hősök-teré lesz. A Szépművészeti Múzeum aulájában a magyar erő, jog és összetartás örök jelképét, az ezeréves „Szent Korona” hű mását állítják ki. Körülötte üveg alatt erős megvilágításban a magyar alkotmány, a magyar nemzeti szabadság legfontosabb jogalkotásai, az Arany Bullától a kormányzóhelytést választó törvényig, mindmennyi bizonyítéka annak az egyenes, következetes utnak, amelyen a nemzet szabadságának védelmében törvényeiben, jogalkotásaiban ezer éve jár. A Szépművészeti Múzeum termelben történelmi

képtárat állítanak ki. Az aulát és a hatalmas teremket tompított zene, ősi magyar egyházi dalok lengik át.

Szemben, a Mücsarnok épületében, „Az ezer éves magyar kard” néven az államalkotás második pillére, a jog támása — a kard, ezer év magyar hőseinek harca elevenedik meg a Hadimúzeum és a Vitézek Zrínyi-tagozata feltve őrzött kincseinek bemutatásában.

A két kiállítás között a középpont: a Névtelen Katona sírja. A sírnál diszörség, pálmaliget, meg-megújuló tisztelgő ünnepségek fogják bizonyítani, hogy a nemzet nem felejt el hősi halált halt fiait, akik az ország léteért vívott küzdelemben életüket is feláldozták a nemzet egységéért, az ország területi épségéért.

Nem messze ettől a nagy, megható nemzeti demonstrációtól, a Városliget legszebb részén, a magyar ipar a ma erejét, a jövő jólét-ígértét mutatja be. A magyar ipar helytáll, törhetetlen erővel küzd a legnehezebb körülmények között is. Bemutatójával pedig példát fog adni minden magyar termelőnek, fogyasztónak, hogyan kell, hogyan lehet alkalmazkodni a mához a szebb holnap érdekében.

Korszerűsíteni kell a tanoncoktatást

A kereskedőtanonciskola megfelelő tankönyvek hiányában az oktatásban nagy nehézségekkel küzd. A jelenleg használatban lévő tankönyvek nagyrésztben elavultak. A magyar olvasókönyvek kivételével egyébként sem voltak alkalmasak a tanonc oktatási tanítás támogatására. Kora reggeltől késő estig dolgozó, fáradt tanonccal heti egy órában nem lehet 100 oldalas történelemkönyvet betanultatni.

A tanonciskolai »Utasítások» szerint az oktatás legfőbb eszköze az élőszó művészi alkalmazása s az anyagnak az órákon való elsajátítása. A szavak azonban elszállanak s a nehéz munkával foglalkoztatott tanoncok emlékezőtehetsége rendszerint nem alkalmas az egyes órák anyagának hosszabb ideig tartó megőrzésére s heti egy vagy két óra kevés ahhoz, hogy a korábbi órák anyagát később is állandóan ismételve, év végén az egész anyagra visszaemlékezzenek — pusztán szóbeli előadás alapján s hogy az életbe is magukkal vihessék ismereteiket.

Rövid, összefoglaló, vajósággal kompendiumszerű és olcsó tanonciskolai tankönyvekre van szükség.

Ezek a tankönyvek az emlékezést támogatnák s a tanonc későbbi pályáján is hasznos segédeszközökül szolgálnának.

Próbálkoztak a tanárok azzal, hogy a

tanoncok füzetbe írják a vezérszavakat dik-tálás után. Ez egyfelől sok időfecsérlést jelent, másfelől, ha a tanonc egy-két órától hiányzik, nincs ideje a pótlásra és

a tanonc tudásában áthidalhatatlan hézagok keletkeznek.

Különösen nehéz a kereskedőtanoncok oktatása és szakképzése abban a sok városban és községében, — és ilyen a legtöbb helység — ahol ma sincs külön kereskedőtanonciskola, hanem még mindig csak az iparostanoncokéval közös iskola működik.

Kívánatos volna az is, hogy a tanoncok szerződésének időpontja olyképp nyerjen szabályozást, hogy tanév közben szerződő tanoncok ne zavarják az iskolák munkáját.

Felmerült az a javaslat is, hogy bukott tanonc ne léphessen felsőbb osztályba és hogy a tanonc a III. osztály sikeres elvégzése nélkül ne szabadulhasson fel.

Az 1936 évi VII. tc. az iparostanoncokkal kapcsolatban a törvény 23. szakaszában felhatalmazást ad arra, hogy az illetékes miniszter (az iparügyi miniszter) a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértve megállapítja, hogy a segédi vizsgálatra bocsátás feltételül mily tanonciskolai végzettséget, illetve előmenetelt kell megkövívni. Egyfelől azonban ez csak felhatalmazási törvény és a végrehajtási

utatisás máig sem jelent meg, másfelől a kereskedőtanoncokra külön volna kiterjesztendő.

A legsürgősebb teendő a fentiek közül a megfelelő tankönyvek megírása. Ez ügyben javaslatunkat már el is juttattuk az illetékes fórumokhoz.

Minden gazdaságban kötelező lesz a ricinustermesztés

A szántóföldek hét százalékát kell ipari növényekkel bevetni

A Közellátási Értesítő beszámol az ipari növények kötelező termeléséről kidolgozott tervekről. A mai háboru totális háboru, tehát az is katonai, aki idehaza munkahelyén teszt eleget kötelezettségének. Ebben a honvédelmi munkában a gazdaságosságra hárulnak az ipari növények, főleg az olajosmagvak és rostonövények kötelező termelése. A kötelezően termelendő ipari növények a következők: cukorrépa, dohány, napraforgó, olajlen, szójabab, ricinus, rostlen, rostkender, magkender, őszlen, repce, fehér mustár, gomborka, perilla, olajzöld.

A kidolgozott terv szerint a szántóföldbirtok 7%-án lesz majd kötelező az ipari növények termelése. Az a terv, hogy meghatározzák: mely országrészen, melyik járásban milyen ipari növényeket kell kötelezően termelni.

A legnagyobb jelentőségű terv az, hogy a ricinus termelése kötelező lesz, tehát a ricinust nem helyettesítheti a gazda az általa kiválasztott más ipari növényvel.

A kötelező ricinustermeléssel elő tudjuk állítani a magas teljesítményű motorok, főleg repülőmotorok kenéséhez szükséges ricinusolajat. De szükségünk van a gyorsan száradó, a félig száradó olajfajtákra is. A magyar gazda által termelt, gyorsan száradó olajakat a magyar hadiipar a tankok, ágyúk befestésére használja föl.

Az ipari növények kötelező termeléséről szóló rendelkezés — írja a Közellátási Értesítő — rövidesen minisztertanács elé kerül és már a közeljövőben megjelenik.

Közgazdasági hírek

Uj pótkávé. A vidéki házak és kertek ismert növényéből, a hajnalkavirágból most kávépótlékot készítenek. Az iparügyi miniszter legutóbb adott engedélyt egy ceglédi termelőnek hajnalkamagból való kávépótlék készítésére. Az új kávépótlék készítője szabadalmaztatta eljárását.

Országosan szabályozzák a kirakati hirdetéseket. Az illetékes tényezők most teljesítik a kereskedelemnek ezt a kívánását, mert amint értesülünk, az illetékes szakminisztériumokban most dolgoznak egy általános érvényű hirdetési törvény megalkotásán, amely véglegesen országo-

san szabályozni fogja a kereskedő üzlethelyiségén kívül a kirakatban, ajtókon, az üzlethelyiségek külső falán elhelyezett hirdetések díját. Az új országos hirdetési törvényben szabályozni fogják az eddig felmerült összes vitás kérdéseket is, így többek között az egyetemleges felelősség kérdését oly esetekben, amikor a kereskedő és a gyár együtt hirdet. Ez esetekben a hirdetési díj megfizetéséért úgy a kereskedő, mint a gyáros, akinek márkás cikkeit hirdetik a kirakatban, egyetemlegesen felelős lesz. Mint értesülünk, az új országos érvényű hirdetési törvényben a kereskedő portálján, üzletablakain, vagy az üzlet falain elhelyezett hirdetések egységes szabályozása keretében az eddigi helyzettel szemben a kereskedők szempontjából bizonyos könnyítések lesznek.

Mit természetünk most még a konyhakertben? Erre ad választ a Növényvédelem és Kertészet most megjelent legújabb száma. Cikkeket közöl még a hernyóenyv pótlásáról, az almamoly elleni védekezésről, a ribizske levélhullásáról, a gyümölcs hullás okairól, a gyümölcs fák sárgulásáról, a gyümölcsös- és zöldségekert aktuális teendőiről, az idej peronoszporavészélyről, a lótetű irtásáról stb. A színes gyümölcsképet is közlő két lapból a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, VI., Aréna-ut 84/c.) egy alkalommal lapunkra való hivatkozással díjtalanul küld mutatványszámot.

LIVIAÉRT TETTEM

(12)

Dunny a falakat tapogatta, aztán felnyögött. Valahol hideg áradt be a fülkébe. Kis tapogatás után megtalálta a másik kijáratot. Titkos ajtó billent le egy másik épület mellékfalába és ott vezetett le valami vaslépcső, nyilván tűzmentő létra! És ha elég ideje volt a majomtalpunak, vagy az emberének — Crabbe szerint —, akkor az el is szökhetett már a megmentett zsákmányával!

Sorra vették a házcsoport házait. Faggatták a lakosokat, kutattak, kerésgéltek. De még semmiféle jelentősebb nyom nem volt, amikor két riadóautóval megérkezett a kért erősítés is a rendőrségi központból, Brooklynból. A kékkabátosok eláradtak ezután a flatlandsi réteken és egészen Vanderveer-parkig nyugodt, türelmes munkával szimatoltak az eltűnt rém után!

Az éjszakában is látták lámpáikat a két város lakosai. Sipok szóltak a bokrok között és nem egyszer hatalmas szitkozódás harsant fel. De hajnalra kelve elcsendesedett minden és a lapokban hiába keresték a majomtalpu bandita elfogatásának az örvendetes hírét.

A RÉM AZ ÁRBOCON

A bay-ridgei kikötőben rakodott akkor éjszaka a Sweethome gőzös. New-Fundland számára vitt vasárut Newyork alsó öbléből. Az éjféli őrváltás után éppen egyet kondult a hajóharang, mikor a szemfüles Mac Custer észrevett valamit az árboc keresztfáján.

Az egészen a főoka a gőzdaru beállítása volt. Cartwright, a daru kezelője nem vezetett vissza a daru emelőkarját teljesen a partok fölé, ahogy az előírás ezt megparancsolja. Inkább a hajó fölött hagyta a daru karját és így szerelte le, mintha a berakodás tovább folynék, csak éppen valami kis szünet támadt volna benne.

Mac Custer már akkor látta a szabálytalanságot, amikor átvette az őrséget a hajón. De régi tengeri medve léte megértette, hogy ilyenkor a legalkalmasabb az idő a csempészárúk berakására és elrejtésére. Különben is az ilyesmi teljességgel a kapitány dolga, és Mac Custer nem az az ember, aki a más ügyeibe kontárkodjék!

Zömök, vigyorgó fogu fickó volt Mac Custer, akinek a félszemét kiütötték egy indiai ut rettentő boxmérkőzésében. A megmaradt fél-szeme azonban jobban látott, mint a többi em-

ber valamennyi szeme! Fundland körül csak neki volt jogában, hogy az árbocokon lesse a bálnákat, még látcsövet sem vitt fel magával. Hanem bármennyire tisztán látott is, azt nem tudta kivenni, mi lehet az csoda, ami most megjelent az árboceresztfán?

Flimmre gondolt először, annak vannak ilyen bolond tréfái. De aztán észébe jutott, hogy Flimm bent ül a zárkában, a kapitány éppen ma este vette észre, hogy a rumos hordót meglátogatták. Csak az orrát kellett Flimm szája elé tartania és már mindent tudhatott. Nem, ez nem Flimmtől való!

Lassu, óvatos mozgású óriás valami lehetett az az árbocmászó! Mac Custer türelmes ember, de nem győzte kivárni az újabb megmozdulását. Odalépett hát az árboc alá, célbavette a puskával és rákiáltott:

— Halló boy! Ki vagy ott? Mit mászkálsz? Most aztán két nagy meglepetés érte.

Az egyik az volt, hogy az árboc csodálatos, kettős alakzata eltűnt, mintha villám érte volna. A másik meg az, hogy valami kiütötte a kezéből a puskát, rettentően fejbevágtá és ráfordult, úgy-hogy eszméletlenül terült el a fedélzeten az őrtálló matróz.

Ott találták meg reggel, amikor váltották: Mac Custer nyögött, hörgött, minden csontját külön megtapogatta. Aztán kijelentette, hogy egész rablóbanda lehetett, ha ilyen egyszerűen elbántak vele! A hajóról azonban semmi sem hiányzott. És a reggeli újságok elolvasása után Murson kapitány úgy nyilatkozott, hogy a Sweethome majdnem igen kellemetlen vendéget vitt New-Fundland számára. A majomtalpu banditát!

A majommancsok nyomát megtalálták az árbocokon és a daru emelőkarján. Az azonban titok maradt, hogyan jutott az emelőkarról, négy emelet magasságból az éjszakai látogató a hajó keresztárbcára.

Mac Custer külön rumadagot kapott és huszonegy lap kérte el az arcképét. Vigyorgott a matróz, szegyenkezett, de szívesen beszélt furcsa kalandjáról. És Dunny felügyelő megértette, hogy a titokzatos bandita menekülni akar Newyork területéről!

Kettőzött szorgalommal figyelték most már a hajókat. Minden állatot be kellett jelenteni a rendőrségen, amelyet hajóra tettek. És ha valami nagyobb majmot jelentettek valahonnan,

oda egész különítmény szállott ki a központból. Kutatták az állat eredetét, történetét és csak a leghihetőbb alibiket fogadták el.

A HALOTT CRABBE LEVELE

— A rendőrségnek!

Bejelentem, hogy a majomtalpu bandita tegnap este elfogott engem a flatlandsi rétségeken, egy kis erdő közelében. Mire eszméletemen voltam, a bandita egyik elfogott embere közölte velem, hogy szolgálnom kell a banditának, különben eltöri a nyakam. És be is váltott velem értékes dolgokat, amelyek a Shore-féle rablásból valók.

Én nem találkoztam eddig a banditával, de a társam, aki az üzenetét közvetítette, annál inkább. Azt mondja, borzasztó erős gorilla a bandita, mutatta a kezét, hogyan összeharapdálta őt egyszer büntetésből! Megöli a rabjait, ha megszöknek tőle, vagy el akarják árulni. Most csak ketten vagyunk a rabságában, de én már nem sokáig leszek ott. Megszököm tőle, ennyi a tervem!

Ha el akarják fogni, menjenek ki a flatlandsi erdőségekre, de sokan és fegyveresen. Egy házban, a sarokszoza kis vitrinje mögött van a falrész, amelyet ha kétszer balra mozdítunk, egyszer pedig jobbra, akkor a tetőzet megnyílik és egy kötélhágcsó ereszkedik le. Ott vannak a kincsek és ez a bandita buvóhelye!

A társam egy szöké, nagyon kellemes fiatalember, aki borzadva és sírva meséli el a bandita szörnyeteit. Magas, erős fiú, majdnem olyan, mint én, de ő is nagyon fél a szörnyetegétől. Ő vásárolt be neki és elintézi a dolgait, de folyton retteg az életéért. Mike Gerrys a neve, Albanyból való. Remélem, használtam ezzel a bejelentéssel. Good bye, engem ugye látnak többet! Tisztelettel a kékkabátosokat.

Hugh Crabbe.

(Folvtatiuk)

Apróhirdetések

Jóházból való fiut, lakatostanoncnak felveszek. Cim: Zombor. Juhász ucca 4. a2074-f

Kocsitáblákat rendelkezésre kaphat MÜLLER vaskereskedésében. Zombor. Kossuth Lajos utca. a-2047

H. K. E. „Mirolyub” Zombor. Korona utca 2. keres székháza részére házzogndnokot. Ajánlatokat legkésőbb folyó hó 25-ig. Feltételek a székházban levő táblán vannak kifüggesztve. a-2067

Telefonszámunk 2-07